

Avalent>Raha/Rahalised nõuded>Hagi tagamine nõude puhul ELI liikmesriikides

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [PL](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

poola keel

Swipe to change

Hagi tagamine nõude puhul ELI liikmesriikides

Poola

1 Millised on abinõude eri liigid?

Rakendatava abinõu liik sõltub tagatava nõude laadist. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*kodeks postępowania cywilnego*) artikli 747 kohaselt tagatakse rahalisi nõudeid järgmiste abinõudega:

vallasvara, töötasude, pangakontoga seotud nõuete või muude nõuete või muude varaliste õiguste arestimine;

kohustatud isiku kinnisvara koormamine kohustusliku hüpoteegiga;

sellise kinnisvara võõrandamise ja koormamise keeld, mille kohta puuduvad kinnistusraamatu andmed või mille kinnistusraamatu andmed on kadunud või hävinud;

laeva või ehitamisel oleva laeva koormamine laevahüpoteegiga;

ühistu liikmete kinnisvara ühisomandiõiguse võõrandamise keeld;

kohustatud isiku ettevõttele või põllumajanduslikule majapidamisele, ettevõtte või selle osa juurde kuuluvale rajatisele või põllumajandusliku majapidamise osale välise halduri määramine.

Muu kui rahalise nõude puhul tagab kohus hagi viisil, mida ta peab asjaomase juhtumi puhul asjakohaseks, välistamata abinõusid, mille eesmärk on tagada rahalisi nõudeid (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 755). Eelkõige võib kohus:

reguleerida menetlusosaliste õigusi ja kohustusi menetluse ajal;

kehtestada menetluses käsitletavate varade või õiguste võõrandamise keelu;

peatada täitemenetluse või muu menetluse, mille eesmärk on kohtuotsuse täitmine;

reguleerida (alaealiste) laste hooldamise ja nendega suhtlemise küsimusi;

otsustada kinnistusraamatusse või muusse asjakohasesse registrisse keelumärke kandmise.

Hagi tagamise viisi valimisel tuleb arvesse võtta menetlusosaliste huve, et tagada õigustatud isiku asjakohane õiguskaits ja mitte liialt koormata kohustatud isikut.

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

2.1 Menetlus

Hagi tagamine algatatakse:

menetlusosalise taotluse alusel, mis esitatakse pädevale esimese astme kohtule. Kui seda kohut ei suudeta kindlaks teha, on pädevaks kohtuks kohus, kelle tööpiirkonnas hagi tagamist käsitlevat lahendit tuleb täita; kui selline alus puudub või kui hagi tagamist käsitlevat lahendit tuleb täita mitme kohtu tööpiirkonnas, on pädevaks kohtuks Varssavi ringkonnakohus (*sąd rejonowy*). Hagi tagamise taotlust, mis esitatakse menetluse ajal, lahendab põhikohtuasja käsitlev kohus, välja arvatud juhul, kui põhikohtuasja lahendab ülemkohus (*Sąd Najwyższy*). Sellisel juhul otsustab hagi tagamise üle esimese astme kohus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 734);

ex officio, kui menetluse võib algatada *ex officio* (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 732).

Hagi tagamise taotlus esitatakse kirjalikult. Taotlus peab vastama menetludokumentidele esitatavatele nõuetele ja selles tuleb märkida, millises vormis tagamist taotletakse; rahalise nõude korral tuleb märkida tagatav summa (see ei tohi ületada nõude summat, millele on lisatud hagi tagamist käsitleva lahendi kuupäevani arvestatud intress, samuti hagi tagamisega seotud kulud; lisada võib ka eeldatavad kohtukulud). Peale selle tuleb taotluses esitada taotlust põhjendavad asjaolud. Kui hagi tagamise taotlus esitatakse enne menetluse algatamist, tuleb lühidalt kirjeldada ka nõuet (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 736).

Hagi võib tagada enne menetluse algatamist või menetluse ajal. Pärast seda, kui õigustatud isikule on väljastatud täitedokument, tagatakse hagi ainult siis, kui eesmärk on tagada nõuet, mille täitmise tähtaeg ei ole veel möödunud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 736 lõige 2).

Kui hagi tagatakse enne menetluse algatamist, määrab kohus tähtaja, mille jooksul tuleb esitada menetluse algatamise taotlus; selle tähtaja ületamise korral hagi tagamise abinõu tühistatakse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 733).

Hagi tagamise taotlused tuleb lahendada võimalikult kiiresti, ent ühe nädala jooksul arvates taotluse kohtule esitamise kuupäevast, kui erisätteid ei näe ette teisiti. Kui seaduse kohaselt tuleb taotlus lahendada kohtuistungil, peab kohtuistung toimuma ühe kuu jooksul arvates taotluse kohtule esitamise kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 733).

Hagi tagamise aluseks on kohtulahend.

2.2 Peamised tingimused

Hagi tagamist võib taotleda kõigis tsiviilasjades, mida lahendab kohus või vahekohus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 730).

Hagi tagamisel lähtutakse järgmistest tingimustest: nõue ja seaduslik huvi hagi tagamiseks peavad olema põhjendatud. Hagi tagamiseks on seaduslik huvi, kui hagi tagamata jätmise muudaks asjas tehtud kohtuotsuse täitmise võimatuks või väga raskeks või muudaks menetluse eesmärgi saavutamise muul viisil võimatuks või väga raskeks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 7301).

Hagi tagamise eesmärk ei saa seisneda nõude rahuldamises, kui seadusest ei tulene teisiti (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 731).

Kohus võib seada hagi tagamist käsitleva lahendi täitmise tingimuseks, et õigustatud isik maksab tagatist, mis katab hagi tagamist käsitleva lahendi täitmisest tulenevaid kohustatud isiku nõudeid, välja arvatud juhul, kui õigustatud isik on riigikassa ja hagi tagamise eesmärk on tagada nõudeid elatisele, töövõimetuspensionile või töötajale tööga seoses võlgnetavatele summadele osas, mis ei ületa töötaja kuupalga kogusummat (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 739).

3 Abinõude ese ja laad

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Hagi tagamise abinõusid võib rakendada alljärgneva suhtes:
vallasvara,
töötasu,
pangakontoga seotud nõuded või muud nõuded või muud varalised õigused,
kinnisasjad,

laevad ja ehitamisel olevad laevad,

ühistu liikmete kinnisvara ühisomandiõigus,

kohustatud isiku ettevõtte või põllumajanduslik majapidamine, ettevõtte või selle osa juurde kuuluv rajatis või põllumajandusliku majapidamise osa.

Hagi tagamise abinõusid ei saa rakendada varade, võlgnevuste ega õiguste suhtes, mille vastu ei saa pöörata täitmise nõuet. Hagi tagamise abinõud võib rakendada kiiresti rikneva kauba suhtes, kui kohustatud isikul ei ole muud vara, mille arvelt õigustatud isiku nõudeid saaks tagada, ja kui seda kaupa on võimalik kiiresti müüa.

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Hagi tagamise abinõude rakendamist käsitlevate menetluste eesmärk on kaitsta õigustatud isikut (enamasti võlausaldajat) menetluses oleva kohtuasja lahendamise viibimise võimalike kahjulike tagajärgede eest ja parandada õigustatud isiku olukorda täitemenetluses, kui kohtumenetluse ja hagi tagamise abinõu esemeks on täitmisele pööratav nõue. Piiratud ulatuses võivad hagi tagamise abinõud võimaldada õigustatud isikul saada rahalist hüvitist.

Hagi tagamise abinõusid võidakse rakendada vastuseks kohustatud isiku tegevusele, mis kahjustab õigustatud isiku õigustatud huve.

Hagi tagamise mõju kohustatud isikutele sõltub hagi tagamise viisist ja võib seisneda alljärgnevas.

Vallasvara arestimise korral ei mõjuta vallasvara edasine käsutamine menetluse edasist käiku ja arestitud vallasvaraga seotud täitemenetlust võib läbi viia ka ostja vastu.

Ettevõtja või põllumajandusliku majapidamise omaniku pangakonto arestimise korral võib kohustatud isik nõuda välja ainult kohtu poolt jooksvate töötasudena maksmiseks määratud summad, millele lisanduvad töötasult arvestatav tulumaks ja muud seadusest tulenevad summad, samuti üldkulud.

Teisi võlgnevusi ja varalisi õigusi saab kasutada piiratud ulatuses (kasutamise viisi määrab kohus).

Kohtutäitur müüb kõik arestitud varad, samuti õigused väärtpaberikontol või muul kontol registreeritud finantsinstrumentidele, nagu on sätestatud finantsinstrumentidega kauplemise eeskirjades, ning hoiustab saadud summa kohtu hoiukontol.

Kehtestatakse kinnisvara ja ühistu liikmete kinnisvara ühisomandiõiguse võõrandamise ning koormamise keeld.

Laev või ehitamisel olev laev koormatakse laevahüpoteebiga.

Kohustatud isik kaotab haldamisõiguse ja määratakse väline haldur; välisest haldamisest saadud tulu kasutatakse tagatisena.

Elatisega seotud asjades peab kohustatud isik maksma õigustatud isikule ühekordselt või perioodiliselt teatava summa.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Kohustatud isik võib igal ajal taotleda hagi tagamise abinõud käsitleva õiguslikult siduva otsuse tühistamist või muutmist, kui hagi tagamise põhjus langeb ära või muutub (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 742).

Hagi tagamise abinõu tühistatakse järgmistel juhtudel.

Kohustatud isik hoiustab kohtu hoiukontol õigustatud isiku poolt hagi tagamise taotluses nõutud summa.

Nõue või taotlus jäetakse seaduslikult menetlusse võtmata või rahuldamata.

Nõue või taotlus jäetakse rahuldamata või menetlus lõpetatakse.

Õigustatud isik ei esita menetluses kogunõuet või esitab muid nõudeid võrreldes nõudega, mis tagati enne menetluse algatamist.

Tehakse lõplik nõuet rahuldav kohtuotsus (hagi tagamise abinõu tühistatakse ühe kuu möödudes pärast lõpliku kohtuotsuse tegemist).

Õigustatud isik ei taotle edasisi täitemeeteid kahe nädala jooksul arvates nõuet rahuldava lõpliku kohtuotsuse tegemisest juhtudel, kui hagi tagamiseks arestiti vallasvara, töötasud, pangakontoga seotud nõuded või muud nõuded või muu varaline õigus või määrati kohustatud isiku ettevõttele või põllumajanduslikule majapidamisele, ettevõtte või selle osa juurde kuuluvale rajatisele või põllumajandusliku majapidamise osale väline haldur.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Nii õigustatud isik kui ka kohustatud isik võib esitada kaebuse esimese astme kohtu lahendi peale, mis käsitleb hagi tagamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 741).

Viimati uuendatud: 08/01/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.